



РЕЦЕНЗИЯ-ВІДГУК

на освітньо-наукову програму «Професійна освіта» третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю А5 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань А Освіта/Педагогіка кафедри психології та педагогіки Університету імені Альфреда Нобеля

Освітньо-наукова програма «Професійна освіта» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань А Освіта/Педагогіка розроблена співробітниками кафедри психології та педагогіки Університету імені Альфреда Нобеля. Проєкт її вчасно представлений на обговорення.

Метою освітньо-наукової програми визначено підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних науково-педагогічних кадрів, здатних до самостійної дослідницько-інноваційної, науково-педагогічної, проєктної діяльності, генерації нових ідей та їх імплементації у теорію і практику професійної освіти; якісного супроводження освітнього процесу та креативного розв'язання актуальних проблем у сфері професійної освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних міждисциплінарних знань та/або професійної практики.

Освітньо-наукова програма ґрунтується на методологічних засадах освітньої галузі та результатах сучасних наукових досліджень у сфері інноваційного розвитку теорії і практики професійної освіти. Спрямована на розвиток теоретико-методологічної та методико-прикладної бази професійної освіти та орієнтує на актуальні спеціалізації з акцентуалізацією на новітні тенденції розвитку професійної освіти, що поглиблює фаховий науковий світогляд і забезпечує підґрунтя для проведення науково-педагогічних досліджень та подальшої науково-педагогічної діяльності.

Глибокий аналіз програми показав, що згідно вимог Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій для докторів філософії освітньо-наукова програма була переглянута, оновлено цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти; визначено програмні результати навчання з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії. Зміст програми має чітку структуру.

Освітня складова освітньо-наукової програми передбачає виділення освітніх компонент двох видів: обов'язкових освітніх компонент та освітніх компонент за вільним вибором здобувача, які розподілені на такі компоненти: загальні та професійні.

Загальний обсяг освітньо-наукової програми «Професійна освіта» – 240 кредитів ЄКТС. Програма містить освітню (45 кредитів ЄКТС – 20%) та науково-дослідну (195 кредитів ЄКТС – 80%) складові. Оновлено зміст обов'язкових компонент освітньої складової освітньо-наукової програми «Професійна освіта», розширено перелік вибіркових компонент (з 4 до 6 навчальних дисциплін). Завдяки цьому розширено можливість для формування аспірантами індивідуальної освітньої траєкторії. Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних і вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань А Освіта/Педагогіка й покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам професійних роботодавців.

Справляє позитивне враження те, що варіативна частина представлена цілим комплексом освітніх компонентів: цикл загальної підготовки: «Професійна освіта: компаративний аналіз», «Професійна освіта: технології навчання дорослих», «Професійна освіта: технології віртуальної та доповненої реальності»; цикл професійної підготовки: «Управління науковими проєктами та фандрайзинг», «Методи статистичної обробки даних експериментальних досліджень», «Академічне письмо та риторика», «Педагогічна майстерність та комунікація викладача», «Дослідницька компетентність викладача-науковця», «Самоменеджмент та саморозвиток викладача закладу вищої освіти». Вагомим для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вбачаємо передбачену в освітній програмі можливість вибору вибіркової дисципліни з вибіркових компонентів інших ОНП Університету.

Справляє позитивне враження підходи укладачів освітньої програми до методів навчання й викладання: студентоцентроване, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання; проблемні, інтерактивні (діалогічно-дискусійні, ситуаційні, тренінгові, ігрові, фасилітаційні), проєктні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні (мікрогрупові, групові) та інтегративні, контекстні технології навчання. Передбачено продуктивна педагогічна взаємодія з науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками, задіяними в освітньому процесі, консультування аспірантів фахівцями у галузі професійної освіти.

Оригінальним підходом розробників ОНП «Професійна освіта» вважаємо передбачені два види педагогічної практики: практика в педагогічній майстерні (4 кредити) та науково-викладацька практика (3,5 кредити).

Наукова складова програми передбачає здійснення власних фундаментальних та/ або прикладних наукових досліджень під керівництвом

одного або двох наукових керівників з відповідним оформленням одержаних наукових результатів у вигляді дисертаційної роботи, апробацію результатів дослідження (відповідно до чинних вимог). Особливостями програми є: можливість виконання окремих складових наукових досліджень під час практичних і семінарських занять із дисциплін професійної підготовки; можливість навчання за індивідуальним навчальним планом; можливість підтримання програми академічної мобільності завдяки укладеним договорам про співпрацю; можливість вибору англomовних курсів.

Розробниками програми передбачено оригінальні підходи до оцінювання здобувачів: *освітня складова програми* (поточні звіти, усні презентації, поточний контроль, усні та письмові екзамени (проблеми та наукові задачі), заліки, захист індивідуальних та мікрогрупових проєктів, захист звіту з педагогічної практики) та *наукова складова програми* (наукові звіти на публічних семінарах (обговореннях) із оцінюванням досягнутого. Кінцевим результатом є належним чином оформлений (за результатами наукового дослідження) рукопис дисертаційної роботи, її публічний захист та присудження здобувачу наукового ступеня доктор філософії).

Кількісний та якісний склад кадрового забезпечення підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

На основі викладеного констатуємо, що освітньо-наукова програма «Професійна освіта» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями), розроблена проєктною групою кафедри психології та педагогіки Університету імені Альфреда Нобеля, є інноваційною за змістом, формами організації освітнього процесу, можливостями, які надаються здобувачам вищої освіти, відповідає чинним нормативним документам.

Doctor of Economics,
Full Professor, President of Foundation
"InMarket" (Poland)
orcid.org/0000-0002-9298-3010


Vitalina Komirna

Vitalina Komirna